

DE JESTER ONDERWIJS- TRENDS TOP 3 (2019-2020)

De wereld om ons heen verandert voortdurend, zo ook het onderwijs. Deze veranderingen bieden kansen, maar zorgen ook voor bedreigingen. Om in deze veranderende omgeving succesvol te kunnen zijn, is het belangrijk om op de hoogte te zijn van trends en ontwikkelingen.

LEES VERDER OP PAGINA 2 & 3

DIT KAN 'THE INTERNET OF THINGS' BETEKENEN VOOR HET ONDERWIJS

Apparaten die verbonden zijn met internet, onderling informatie uitwisselen en deze gegevens analyseren. Dat is het Internet of Things (IoT). Dit kan worden ingezet om de onderwijspraktijk te optimaliseren. Hoe? Dat lees je in dit artikel. LEES VERDER OP PAGINA 4

VERZAMELD NIEUWS OVER HET LERARENTEKORT

Drie artikelen over het huidige lerarentekort; o.a. over de invloed op het niveau van brugklassers, extra geld voor zij-instromers en over scholen en gemeentes die samenwerken om huisvesting voor leraren te regelen.

LEES VERDER OP PAGINA 5 & 6.

DE JESTER ONDERWIJS-TRENDS TOP 3 (2019-2020)

De wereld om ons heen verandert voortdurend, zo ook het onderwijs. Deze veranderingen bieden kansen, maar zorgen ook voor bedreigingen. Om in

deze veranderende omgeving succesvol te kunnen zijn, is het belangrijk om op de hoogte te zijn van trends en ontwikkelingen.

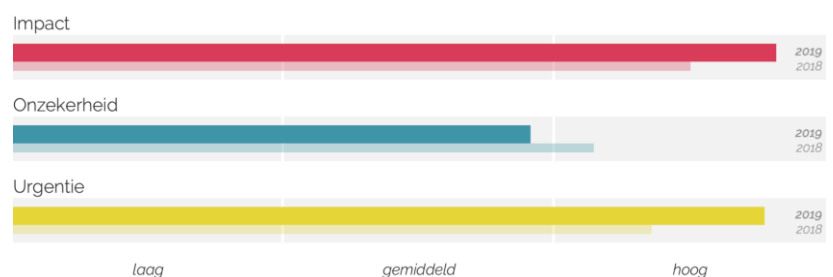
De Onderwijstrends Top 10 toont elk jaar de 10 meest invloedrijke trends die op het (Nederlandse) onderwijs afkomen. Denk aan het lerarentekort, maar ook de aandacht voor verduurzaming of tweedelingen in de maatschappij. Het verloop van veel van deze trends is onzeker. Onderwijsinstellingen en beleidsmakers zullen deze onzekerheid mee moeten wegen in hun besluitvorming. Alleen zo kunnen zij bewuste en toekomstbestendige keuzes maken over hun unieke karakter en rol.

1. Toenemende maatschappelijke tweedeling

In veel Westerse landen neemt de tweedeling in de samenleving steeds verder toe: tussen jong en oud, autochtoon en allochtoon, hoogopgeleid en laagopgeleid en rijk (de 'haves') en arm (de 'have nots'). Bij verkiezingen draait het om voor of tegen iets of iemand te stemmen. Bevolkingsvergroening en -ontgroening, ongelijke economische kansen, zorgen over het klimaat, verlies van werkgelegenheid door automatisering, opkomst van meer extreme politieke partijen en grote migratiestromen voeden deze ontwikkeling. Maatschappelijke groepen dreigen steeds meer in verschillende werelden te gaan leven met als risico dat de tolerantie van en het onderling begrip tussen groepen afneemt. In de vorige editie (2018-2019) stond deze trend op nr. 5. Het is daarmee een sterke stijger. Zowel de impact als de onzekerheid en de urgentie worden nu hoger ingeschat.

Uitdagingen

- Hoe gaan we om met de invloed van tweedeling op leerlingen?
- Hoe voorkomen we tweedeling binnen de onderwijsinstellingen?
- Hoe houden we onderwijs beschikbaar voor iedereen?
- Hoe kan onderwijs bijdragen aan het tegengaan van tweedeling?

2. Tekort aan geschikt onderwijspersoneel

De komende jaren dreigt het lerarentekort in alle lagen van het onderwijs op te lopen. Vergrijzing en een verminderde aantrekkelijkheid van het beroep zijn belangrijke factoren. Het tekort geldt voor zowel docenten als voor bestuurders.

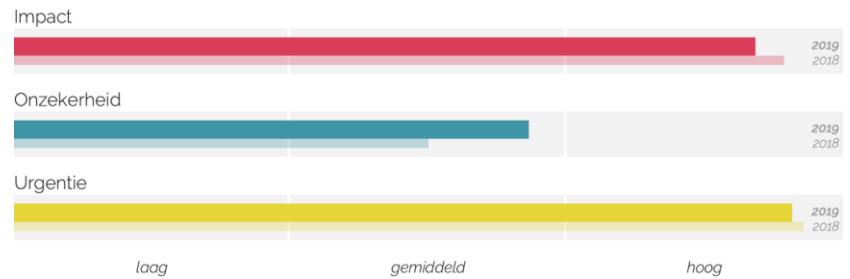
In het VO zijn de tekorten geconcentreerd bij bepaalde vakken, zoals informatica, natuurkunde en Duits. In het hoger onderwijs is de situatie minder nijpend, maar wordt wel verwacht dat de komende jaren de vraag naar met

name bètadocenten, toe zal nemen. Er zijn dus niet alleen te weinig docenten; de docenten die er zijn beschikken niet altijd over de juiste kwalificaties.

In de vorige editie (2018-2019) stond deze trend op nr. 4. Het is daarmee een sterke stijger. Dit komt, doordat de onzekerheid sterk is toegenomen. De impact en urgentie schat het expertpanel zelfs iets lager in.

Uitdagingen

- Hoe kunnen we technologie inzetten om het tekort te verlichten?
- Hoe kunnen we huidig talent behouden en nieuw talent aantrekken?
- Hoe faciliteren we hybride docenten?
- Hoe vergroten we de mobiliteit van onderwijspersoneel?

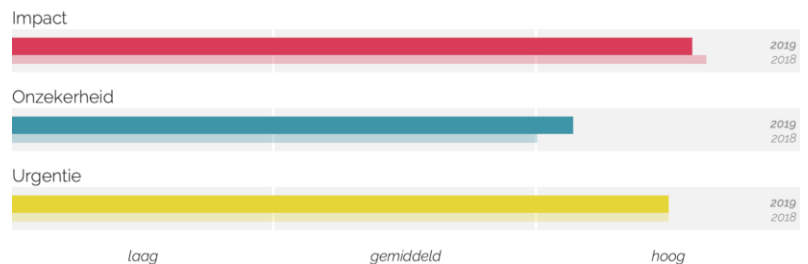
3. Veranderende arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt verandert. De arbeidsmarkt globaliseert, waarbij werkzoekenden steeds meer internationale concurrentie ervaren. Arbeidsmobiliteit verandert en er komen steeds meer verschillende manieren om een inkomen te genereren.

In de crisisjaren is de arbeidsmarkt steeds flexibeler geworden. Door automatisering verdwijnen sommige banen, terwijl andere banen worden gecreëerd. Met de veranderende arbeidsmarkt, veranderen ook de arbeidsrelaties. Thuiswerken, een tijdelijk avontuur in het buitenland of op projectbasis werken is gemeengoed geworden. Jarenlang hetzelfde doen komt minder vaak voor. Meer en meer, werken organisaties (met zowel vaste als flexibele krachten) en individuen in netwerkverband samen richting een bepaald eindresultaat.

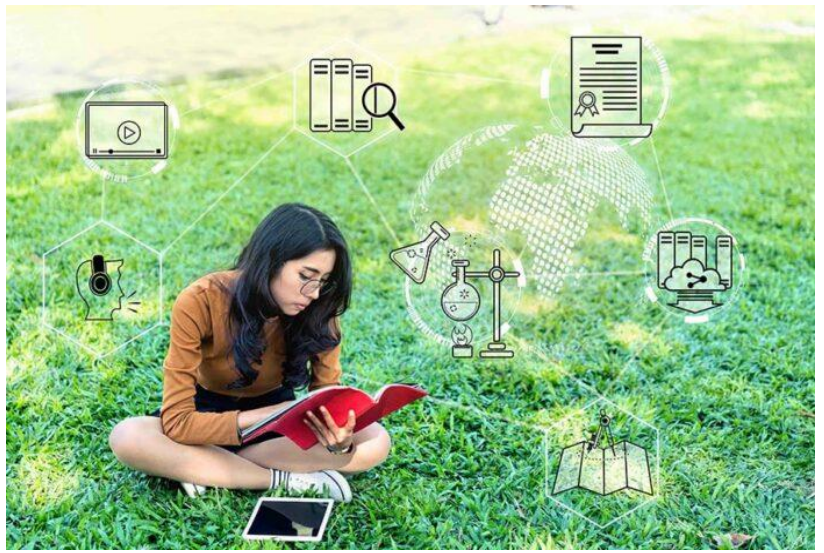
Uitdagingen

- Hoe kan het onderwijs leerlingen voorbereiden op de veranderende arbeidsmarkt?
- Hoe kan het onderwijs de samenwerking met werkgevers versterken?
- Hoe gaan onderwijsorganisaties zelf mee in deze ontwikkelingen?
- Hoe kan het onderwijs aansluiten bij wensen van volgende generaties?

Artikel van <https://www.onderwijstrends.nl/>, je kunt het volledige overzicht (top 10) op deze website bekijken, met links naar meer leesmateriaal. Onderwijstrends Top 10 - Editie 2019-2020

DIT KAN 'THE INTERNET OF THINGS' BETEKENEN VOOR HET ONDERWIJS

Apparaten die verbonden zijn met internet, onderling informatie uitwisselen en deze gegevens analyseren. Dat is het Internet of Things (IoT). Meetapparatuur en sensoren genereren eindeloos veel informatie, die vervolgens kan worden ingezet om de onderwijspraktijk te optimaliseren. Hoe? Dat lees je in dit artikel.

Steeds meer apparaten zijn verbonden met het internet. Niet alleen je telefoon, maar ook de auto, de thermostaat, de koelkast of het vergrendelingsysteem van de voordeur. Deze zogeheten IoT-apparaten slaan informatie op en versturen die via het internet. Daar wordt de informatie in een veilige omgeving gedeeld, zodat andere apparaten op basis van deze informatie (beter) kunnen functioneren. IoT biedt zo eindeloos veel mogelijkheden voor de optimalisatie van situaties in het dagelijks leven en in de onderwijspraktijk.

Dagelijks IoT

In het dagelijks gebruik maakt IoT het bijvoorbeeld mogelijk dat de thermostaat aanspringt wanneer jouw aanwezigheid wordt gedetecteerd. Vervolgens, wordt de temperatuur gereguleerd en het energieverbruik geoptimaliseerd. De televisie springt uit als je een bepaalde tijd niet meer op de bank zit. Je smartwatch registreert hoeveel calorieën je verbruikt en de koelkast geeft op basis daarvan aan wat je het beste zou kunnen eten. Spotify schakelt automatisch van de speaker naar je draadloze oortjes wanneer je het huis verlaat. Een belangrijk onderdeel van het IoT is de gegevensuitwisseling. Andere apparaten nemen informatie over, om zo een dag te optimaliseren en persoonlijk comfort te vergroten.

IoT voor het onderwijs

Het draait echter niet alleen om comfort. De data bieden ook veel mogelijkheden voor onderwijs en onderzoek. De toepassingen in het onderwijs zijn dan ook eindeloos. Als school moet je alleen een netwerkinfrastructuur hebben; een dataplatform om apparaten te koppelen, data op te slaan, te managen en te streamen, die deze data-uitwisseling mogelijk maakt. Smart classrooms dus, met een draadloze onderwijsomgeving waarin

diverse apparaten informatie uitwisselen. Het analyseren en visualiseren van die data levert interessante gegevens op. Niet alleen over de piekmomenten in de aula, maar ook over de situatie in de klas.

VERZAMELD NIEUWS OVER HET LERARENTEKORT

<https://www.avsnl/artikelen/lerarentekort-invloed-op-niveau-brugklassers>

LERARENTEKORT - INVLOED OP HET NIVEAU VAN BRUGKLASSERS

Middelbare scholen moeten vaker brugklassers bijspijkeren die met leerachterstanden van de basisschool komen. Dat melden het AD en de nos, op basis van navraag bij de VO-Raad. De signalen komen met name vanuit de grote steden, waar het lerarentekort het grootst is en waar leerlingen steeds wisselende gezichten zien.

Met name scholen in achterstandswijken hebben moeite om vacatures te vullen. Het kabinet komt de komende tijd met noodmaatregelen om het lerarentekort in grote steden aan te pakken. Eind deze maand moeten die er zijn voor Amsterdam en Den Haag. Daarna is het de beurt aan Rotterdam, Utrecht en Almere.

<https://www.avsnl/artikelen/slob-maakt-9-miljoen-extra-vrij-voor-zijnstromers>

SLOB MAAKT 9 MILJOEN EXTRA VRIJ VOOR ZIJ-INSTROMERS

Minister Slob stelt 9 miljoen euro extra beschikbaar voor het werven en opleiden van zij-instromers op basisscholen. Dat kondigde hij op 27 januari aan bij de presentatie van de noodplannen door de G5. De

wethouders van de grote steden vinden dat de minister te weinig aan het lerarentekort doet. AVS-voorzitter Petra van Haren: "De continuïteit en de kwaliteit van onderwijs staan zwaar onder druk."

De Amsterdamse basisschoolbestuurders willen experimenteren met het inzetten van onderwijsassistenten, gastdocenten uit de culturele sector of het invoeren van een vierdaagse lesweek. In de Amsterdamse plannen ligt de nadruk op kansengelijkheid; hoe zorg je ervoor dat de ene leerling niet meer nadelen ondervindt van het lerarentekort dan de andere? In achterstandswijken is het lerarentekort groter dan in andere gebieden in Amsterdam. Daarom stellen de Amsterdamse besturen voor om leraren, die op een school met een groot tekort werken, extra te belonen. De hoogte van de bonus die een leraar krijgt moet daarbij toenemen naarmate er meer 'gewichtleerlingen' op school zitten.

Rotterdam stelt voor dat leraren die op een populaire school werken tijdelijk op een andere school gedetacheerd kunnen worden. Zowel Rotterdam als Amsterdam wil leerkrachten vrijspelen door kinderen een dag of een dagdeel een 'alternatieve invulling' te geven. Terwijl de kinderen dan van buitenstaanders les krijgen in sport, kunst, cultuur of burgerschapsvorming, kunnen leraren hun lessen voorbereiden. Zo wordt de werkdruk verlaagd en het vak bovendien aantrekkelijker gemaakt. Van Haren constateert dat bij elke maatregel de rol van schoolleiders van groot belang is.

Zij-instromers

Slob belooft 9 miljoen euro beschikbaar te stellen voor zij-instromers. Zij-instromers zijn hard nodig om het

lerarentekort te verminderen, maar het opleiden kost extra tijd en geld. Vaak moeten leraren de zij-instromers begeleiden, terwijl ze daar geen tijd voor hebben.

Slob houdt ook vast aan de vijfdaagse schoolweek. Hooguit is het bespreekbaar dat er een dag in de week niet-bevoegde mensen in de klas staan. De wethouders vinden de bedragen, die het ministerie beschikbaar stelt, niet voldoende in verhouding tot de omvang van de crisis waarin het onderwijs in de grote steden zich op dit moment bevindt. Tijdens de staking van 30 en 31 januari wordt verder gesproken over de plannen van de schoolbesturen. Van Haren vindt het goed dat de besturen van de grote steden de regie pakken. "Nu nog toewerken naar maatschappelijke samenhang en opschaling naar een nationale aanpak."

Ingekort artikel van

<https://zaanstad.nieuws.nl/actueel/46588/gemeente-en-scholenkoepels-samen-ten-strijde-teen-lerarentekort/> Datum: 23 januari 2020 15:11

GEMEENTE EN SCHOLENKOEPELS SAMEN TEN STRIJDE TEGEN LERARENTEKORT

Wethouder van Onderwijs, Natasja Groothuismink, en de schoolbesturen van Zaan Primair en Agora willen voorkomen dat het lerarentekort de ontwikkelingen van kinderen in Zaanstad beïnvloedt. Ze willen zoveel mogelijk leraren aantrekken én behouden voor het Zaanse onderwijs. Daarom werken zij samen bij onder meer het werven, betalen en begeleiden van (zij-)instromers.

Het lerarentekort is een landelijk probleem waar het Rijk een structurele oplossing voor moet vinden. "Daar zet ik me in landelijk verband ook voor in", zegt Groothuismink in een persbericht. Eerder dit jaar zijn al tien zij-instromers gestart. Volgens Rien Spies van Agora zijn die dringend nodig, maar kan niet iedereen leraar worden. "Het is een prachtig, maar ook complex beroep, dat veel van mensen vraagt. We zoeken dus echte kanjers." Het langetermijnplan, met de titel 'Doorpakken!', dat nu klaar is voor behandeling in de gemeenteraad, is een aanvulling op het eerder gepresenteerde kortetermijnplan. Beide zijn opgesteld naar aanleiding van een motie in de gemeenteraad.

Huisvesting

Een van de grootste hobbels bij het aantrekken en behouden van docenten is huisvesting voor leerkrachten die nog niet in de Zaanstreek wonen. In Poelenburg en Peldersveld kunnen leerkrachten voorrang krijgen op een sociale huurwoning, afhankelijk van hun persoonlijke situatie. Er wordt nog gezocht naar andere mogelijkheden om docenten op weg te helpen bij het vinden van woonruimte, zoals met goed toegankelijke informatie over het programma 'Betaalbare Woningen Zaanstad'. Dit jaar heeft de gemeente 200.000 euro gereserveerd voor het aanpakken van het lerarentekort. In 2021 en 2022 is er per jaar een ton gereserveerd. De schoolbesturen zetten ook eigen middelen in voor het aantrekken en behouden van leerkrachten. Spies: "Het echte probleem bij het lerarentekort is; hoe zorgen we ervoor dat de kwaliteit van het onderwijs behouden blijft?" Brigit Schumacher van Zaan Primair voegt daaraan toe, dat er nog meer goede leerkrachten nodig zijn om aan de Zaanse kinderen het onderwijs te geven dat ze verdienen en dat ze voorbereid op het vervolgonderwijs dat past bij hun capaciteiten en interesses.